

PÕHJARANNIK

**ALUTAGUSE MALEVA PEALIK MATI KUUSVERE:
EESTLASTEL PEAKS OLEMA ROHKEM USKU OMA RIIKI/LK 7**

46 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2017)

LAUPÄEV, 11. november 2017 Nr 187 (16343) Hind 0.90 €

GEOS
GRANITE
-25%
HAUAKIVID
HAUAPIIRDED
TEKSTI GRAVEERIMINE
TASUTA

HAUAPLAAT 40x25cm
koos graveerimisega **40€**

Jõhvi, Rakvere 16
33 40411, 53 066607
K-J, Järveküla tee 62
33 75137, 55 536536
Narva, Tallinna mnt 27
68 40264, 55 48072

VG
VIRU GRANIIT
**KOGU GRANIIT
40% kuni 50%**

**GRAVEERIMINE
TASUTA**

Jõhvi, Keskvaljak 4
(Tsentraal parkla all)
Tel. 5682 1733

PÕHJARANNIK OOTAB
TEATEID SÜNDMUSTEST
TEL. 335 4444, 502 0814
info@pohjarannik.ee

LINNARUUM: Kus Kohtla-Järve lapsed mängima hakkavad, pole veel selge

Peaaegu kõik Kohtla-Järve mänguväljakud on mängukõlbmatud

■ Kohtla-Järve linna tellitud laste mänguväljakute seisukorra kontroll näitas, et enamik neist tuleks demonteerida. Küsimusele, kuhu plaanitakse ehitada uued väljakud ja kui palju neid tuleb, linnavalitsusel esialgu vastust pole.

NIINA VOROPAJEVA

niina@pohjarannik.ee

JELENA MUTONEN

Suuri mänguväljakuid on
vaja igasse mikrorajooni.

Kohtla-Järve mänguväljakute seisukorra üle arutati aktiivselt enne kohalike omavalitsuste valimisi. Toome mõned näited.

"Kirjutasime mänguväljakute asjus linnavalitsusele kirju. Mulle isiklikult ei vastatud, kuid oli reportaaž, et kõiki väljakuid kontrollitakse ja selle käigus otsustatakse, mis nendega teha – restaureeritakse või lammutatakse. Juunis tõesti piirati lintidega ohtlikud kohad, kuid sellega kahjuks asi lõppeski. Nii nagu teravad varvad ja naelad turritasid, nii turritavad nad praegugi."

"Sinivoore 13. ja 15. maja vahel asuv mänguväljak. See on nõukogudeaegne ehitis. Kui sajab vihma, tekib karusselli ümber tohtu loik ning lapsed karusselliga sõita ei saa. Väljak Outokumpu 19. ja 17. maja vahel. Peale karusselli pole seal midagi. Üsna hiljuti väänasin seal jala välja. Nn draakonhobuse seljas, millest on alles jäänud ainult taguots.

Olin väljapääsmatus olukorras. Kas mu laps kukub või toon enda ohvriks? Last maha tõstmata jätta ma ei saanud. "Meelelahutusobjekt" ju seisab. Kuidas laps suudab sellest mööda minna?"

"Meil on juba kolm aastat ainult kiiged ja needki ei andnud kellelegi asu – kiiged lõhuti ära. Kõik on väga masendav. Ainult kirjutame ja kirjutame, aga kasu pole midagi."

"Teil Kohtla-Järvel on vähemalt pargis mänguväljak ja tiik. Meil Ahtmes on asi hoo-

Laste mänguväljak Lõuna mikrorajoonis. Liumäele ronida ei saa, sest treppi pole juba ammu.

PEETER LILLEVÄLI

pis halvasti. Mänguplatsid on jõledas seisukorras."

"Kaugemal asuvatele mänguväljakutele pole alati võimalik minna. Kolme lapsega kodust mitme kilomeetri kaugusele kõndida on ebamugav."

80 protsenti väljakutest lammutatakse

"80 protsenti laste mänguväljakutest demonteeritakse," ütles Kohtla-Järve aselinnapea Deniss Veršinin. "Kuulu-

tame välja hanke, et leida firma, kes selle töö ära teeb ning pärast konstruktsioonide lammutamist territooriumi haljastab. Tuleb ka otsustada, kuhu rajada uued väljakud ning kas ehitada Järve ja Ahtme linnaossa kummassegi üks nüüdisaegne spordi- ja mänguplats või teha mitu väiksemat.

Juba sel aastal pidi Järve linnaosa saama Olevi tn 30a ühe uue mänguväljaku, täpsemalt lausa mängulinnaku.

9000 ruutmeetrit oli kavandatud mahutada mitmesuguseid konstruktsioone lastele, sportimisalasid noortele ja täiskasvanutele ning samuti puhkealasid eakatele inimestele.

Veršinin on varem öelnud, et tuleb loobuda väikestest platseid ning rajada suuri ja nüüdisaegseid. Las neid olla linnas vähe, kuid need saavad olema huvitavad ja igati ohutud ning seal hakatakse käima heameelega. Järg

November on ajalehe

PÕHJARANNIK

tellimise kuu!

Aastatellimuse
soodushind
75 eurot*

Postkontorites ja internetikeskkonnas tellimine.ee
kehtivad kuni 30. novembrini aastaid muutumatuna püsinud tellimishinnad.

Alates 1. detsembrist maksab Põhjaranniku aastatellimus
eraisikutele 86 eurot (praegu 78 eurot) ja äriklientidele 115 eurot (praegu 102 eurot).

Põhjarannik annab kõige põhjalikuma pildi Ida-Virumaa elust ja inimestest
ning on üks soodsama tellimishinnaga maakonnalehti Eestis.

* kehtib eraisikutele kuni 30. novembrini Põhjaranniku Jõhvi toimetuses (Rakvere 8, II korrus) tööpäevadel vormistatud tellimustele.

Kohtla-Järve jääb kinnisvaraturul teistest linnadest üha rohkem maha

Oktoobris toimunud korterite ostu-müügitehingute andmete põhjal ilmneb, et Eesti linnade seas on korterite hinnavahed kärisenud suuremaks ja autsaider Kohtla-Järve on jäänud teistest veelgi rohkem maha.

Kohtla-Järve oktoobris toimunud korteritehingute keskmine ruutmeetri hind oli 95 eurot. Väikeste kõikumistega on Kohtla-Järvel püsinud hinnatase saja euro ringis ligemale kümme aastat – buumi aja lõpus kukkus see 350 eurole üle kolme korra.

Kõigest 50 kilomeetrit eemal asuvas Rakveres on seevastu korterite väärtus ligemale seitse korda suurem – 670 eurot ruutmeetri kohta – ja läheneb kümne aasta tagusele buumitasele. Samasugune on hinnatase veel mitmetes Eesti keskmise suurusega linnades: Haapsalus (707), Viljandis (651), Kuressaares (695) ja Võrus (502).

Nendest linnadest on selgelt maha jäänud ka teised Ida-Viru linnad. Kui veel kaks aastat tagasi ulatus Narvas korte-

rite väärtus üle 500 euro ruutmeetri kohta, siis nüüdseks on see kukkunud 368 eurole, mis on viimase viie aasta kõige kehvem tase. Viimaste aastate madalpunkt on langenud olukord ka Jõhvi korteriturul: oktoobris oli keskmine ruutmeetri hind juba alla 200 euro ehk 191 eurot. Jõhvi edestab maakonnakeskustest veel vaid Valgat, kus sama näitaja oli 141 eurot.

Pindi Kinnisvara tegevjuht Elari Udam ütles, et kohalike omavalitsuste aktiivsus kajastub ka piirkondade ettevõtluse arengus, mis omakorda mõjutab otseselt kinnisvaraturgu. "Sellistes linnades nagu Rakvere, Haapsalu, Viljandi, Kuressaare ja Rapla on seda mõju selgemini märgata: nendes linnades on korterite hinnad stabiilselt üle 500 euro ruutmeetri kohta. Paraku pendeldavad tühjakas valguvad linnad, nagu Kohtla-Järve ja Valga, kõigest sajaeurose ruutmeetri hinna taseme juures, mis näitab selgelt, et linnadel on suuremaid probleeme," lisas Udam. (PR)

Pindi Kinnisvara hinnangul mõjutab kinnisvaraturgu otseselt kohalike omavalitsuste aktiivsus ettevõtluse arendamisel. Kohtla-Järve võimud saavad selles arvestuses Eesti keskmiste linnade seas viimase koha, sest korterite hinnad on palju aastaid olnud kõige madalamad ja vahe teistega käriseb aina suuremaks.

PEETER LILLEVÄLI

ABIVAHEND: Draamavõtted aitavad õpetada nii keelt kui kirjandust

Järve gümnaasium ühendab draama abil kooli ja kogukonda

Järve gümnaasiumis lõpeb täna kolmepäevane konverents "Draama ühendab inimesi: kool ja kogukond" perepäevaga, kus saavad kõik huvilised osaleda mitmesugustes töötubades ja teha muud põnevad.

GERLI ROMANOVITŠ
gerli@pohjarannik.ee

Neljapäeval algas Kohtla-Järvel Järve gümnaasiumi ja Viljandi kultuuriakadeemia korraldatud konverents "Draama ühendab inimesi: kool ja kogukond", mis kutsus kokku noored teatrihuvilised, draamapraktikud Eestist ja mujalt maailmast, teatripraktikate uurijad ning kohalikud kultuuriseltsid.

Panevad loomingulisuse proovile

Mitmepäevane draamavõimaluste kasutamise uurimine sai alguse neljapäeval noorte teatrikonverentsiga Järve gümnaasiumis. Tegu ongi Järve gümnaasiumi ning Viljandi kultuuriakadeemia üliõpilaste ühisalgatusega, mille sisu kujunes välja noortele-koostöömeetodil ning kuhu olid kaasatud lapsed igas vanuses.

"Oleme teinud igasuguseid töötubasid," ütles ürituse Järve gümnaasiumi poolne korraldaja, kooli õpilasesinduse president Diana Drobot. Näiteks olid töötöad improvisatsioonist, oma keha kasutami-

Järve gümnaasiumi eestvedamisel toimunud draamakonverents pani nii väikeste kui ka suurte loomingulisuse proovile.

ERAKOGU

sest mõtte edasiandmisel, aga ka loovusest.

"Draamavõtteid saab kasutada paljudes kohtades. Meie kooli õpetaja Ilme Hallik õpetab meile kirjandusteoste sisu ja eesti keelt just teatri dialoogi abil," tõi Drobot näiteks ning lisas, et keele õppimisel on draamal väga suur roll ning eriti oluline on see sellises multikultuurses koolis nagu Järve gümnaasium, kus eesti keelt mitte emakeelena kasutavate laste arv on väga suur.

Jagased kogemusi

Õpetaja Ilme Hallik andis oma kogemusi töötoas edasi ka teistele õpetajatele ja huvitatutele konverentsi teisel päeval, mis oli suunatud juba mitte koolilastele, vaid laiemale ringile.

Konverentsi teine päev oli pühendatud rakendusteatrile ning seda ei korraldatud kaugeltki mitte esimest korda. Rakendusteatri konverents oli juba rahvusvahelist mõõtu ning seal osales draamapraktikuid peale Eesti ka Suurbritanniast, Soomest, Hispaaniast, Palestiinast. Selle päeva jooksul räägiti draamast, teatrist ja kogukondadest, pärastlõunal alustasid uuesti töötöad.

Täna toimub Järve gümnaasiumis kella 10-15 kogukondlik kultuurikatel, kus kohalikud organisatsioonid toimetavad koos õpilaste ja linnaelanikega. Liikudes läbi Järve gümnaasiumi klasside, saavad nii kohalikud kui ka külalised ülevaate Kohtla-Järvel toimetavatest inimestest ja nende tegemistest.

DIANA DROBOT

Me kohapeal elades tihti ei teagi, kui vahvad asjad meie ümber toimuvad.

"Me kohapeal elades tihti ei teagi, kui vahvad asjad meie ümber toimuvad ning milliseid asju siinsamas tehakse," tõdes Drobot, märkides, et kohalike kultuuriseltside kaasaamine oli äärmiselt põnev ja õpetlik.

Kultuurikatlas lõövad kaasa ukraina, valgevene, tatari ja ingerisoomse selts. Kaugematele külalistele tehakse Kohtla-Järve linnas ekskursioon, mida veab Järve gümnaasiumi 3. klassi laps.

SA Ida-Viru Keskhaigla on korraldanud konkursi mitmeluruumide rendilepingu sõlmimiseks. Sõlmitava lepingu eseme sihtotstarve on kuumajooautomaatide (kohv, tee, kakao), samuti mineraalvee ja/või toiduautomaatide paigaldus ning nendega seotud teenuste osutamine. Konkursi tingimustega saab tutvuda SA Ida-Viru Keskhaigla kodulehel <http://www.ivkh.ee/et/haiglast/hanked-ja-konkursid.html>

IDA-VIRU KESKHAIGLA

Kuulutusi ja reklaame ajalehte Põhjarannik võetakse vastu
Jõhvis
Rakvere tn 8
asuvas
vastuvõtupunktis.
PÕHJARANNIK

Kohtla-Järve Järve Gümnaasium ootab lapsi, kes alustavad kooliteed
1. septembril 2018,
ja nende vanemaid kooliga tutvuma
neljapäeval,
16. novembril 2017 kell 18

Kaasa lapse sündinunnistus või selle koopia ning vanema isikutunnistus.

Puukeskus
PARIM HINNA JA KVALITEEDI SUHE

Hinnad alates:

Saematerjal	- 175 €/m³
Sisevooder	- 4,80 €/m²
Välisvooder	- 5,70 €/m²
Saunavooder	- 12,50 €/m²
Lavalaud	- 1,60 €/jm
Terrassilaud	- 0,93 €/jm
OSB-3 plaat	- 2,40 €/m²

Hinnale lisandub KM 20%

☎ Linda 15h ☎ www.mpe.ee
41536 Jõhvi ☎ info@mpe.ee
☎ +372 3325000
☎ +372 56661276 E.-R. 9:00 - 17:00
+372 5652304

GRIFS OÜ
PAKUB
TALLINNAS TÖÖD
TURVATÖÖTAJATELE.

Pakume:

- * soodsaid teenimisvõimalusi,
- * paindlikku töögraafikut,
- * osalist või täistööaega,
- * vajaduse korral koolitust ja elamispinda.

Info tel 648 8020,
personal@grifsag.ee.

Latesto
ИСТОЧНИК ЗЕЛЕННОЙ ЭНЕРГИИ

Info: OÜ LATESTO
Põhja-Eestis tel 5347 2170, Lõuna-Eestis tel 516 6349
e-post latesto@latesto.ee

OSTAME:

- virnastatud võsa ja raidmeid
- 3 m küttepuid (Sillamäe ja Paldiski sadamas)
- saepindusid
- lehtpuu enamusega kinnistuid ja raieõigust

TEEME:

- kraavide, põldude puhastust
- raidmete ja võsa kokkuvedu

ILM JÕHVIS

LAUPÄEV. Pilves vihmane ilm. Puhub üsna tugev muutliku suunaga tuul. Sooja on 3-5 kraadi.

Peipsil peeti kinni röövpüüdjatest kurjategijate jõuk

Politsei pidas Peipsi järvel kinni neli arvatavat kuritegeliku ühenduse liiget, keda kahtlustatakse ulatuslikus röövpüügis.

Kahtlustuse kohaselt kuulusid kinnipeetud ajavahemikus käesoleva aasta kevadest kuni 8. novembrini kolmest või enamast isikust koosnevasse püsivasse isikutevahelise ülesannete jaotusega kuritegelikku ühendusse, mis tegi ulatuslikku kala- ja röövpüüki Peipsi järvel, tekitades sellega olulist kahju keskkonnale, teatas Viru ringkonnaprokuratuur. Esialgsetel hinnangutel on ühendus tekitanud keskkonnakahju üle 210 000 euro.

Ida prefektuuri organiseeritud ja raskete kuritegude talituse juhi Marek Koitla sõnul eelnes kinnipidamisele intensiivne uurimisperiood, mille käigus tuvastati, et isikud tegutsesid organiseeritult. "Grupeeringu tegevus oli läbi mõeldud ja sellel oli kindel liider, kes tegevust korraldas ning sellega märkimisväärse tulu teenis. Kriminaalse tegevusega tekitati ulatuslik keskkonnakahju, mistõttu pidasime vajalikuks isikutelt ära võtta vahendid, mida kuritegude toimepanemiseks kasutati," lisas Koitla. Läbiotsimise käigus võeti ära sularaha, kalapaadid ja sõidukid.

Viru ringkonnaprokuratuuri ringkonnaprokurör Siigrid Nurm taotles sel neljapäeval kahe mehe vahistamist. "Mõlemat meest on varem karistatud keskkonnavastaste süütegude eest, üht neist väärtekorras, teist kriminaalkorras. Kriminaalmenetluse käigus kogutud informatsiooni kohaselt saab väita, et kuritegelik tulu on üheks oluliseks isikute sissetulekuallikaks, seetõttu on kahtlustatavate puhul vahistamine vältimatult vajalik meede uute kuritegude toimepanemise vältimiseks," sõnas ta.

Nurm rõhutas, et keskkonnakahju ei ole selles kriminaalasjas ainuke kahju, mida kuriteoga tekitati, isikud said ligi poole aasta jooksul üle 50 000 euro kuritegelikkude tulu, millelt ei ole riigile makstud makse. "Tegu on keskkonnainspektsiooni jaoks olulise töövõiduga, sest kinnipeetute laiahaardelise ebaseadusliku tegevuse suhtes on meil olnud pikemat aega kahtlusi, kuid nüüd koostöös politsei ja prokuratuuriga õnnestus sellele jälile saada," märkis keskkonnainspektsiooni uurimisosakonna juhataja Rocco Ots.

9. novembril võttis Viru maakohus prokuratuuri taotlusel mehed kohtuelse menetluse ajaks vahi alla. (PR)

ELEKTER: Ka Eesti Energia on võtnud sihikule päikeseenergia

Kohtla valda võivad tekkida päikeseenergiaajaamad

■ Ida-Virumaal on rohelise energia võtmes räägitud seni peamiselt tuulikuparkidest, nüüd on tekkinud esimesed huvilised, kes tahavad siia päikeseenergiaajaamu rajada.

KÜLLI KRIIS
kylli@pohjarannik.ee

ERIK GAMZEJEV
erikg@pohjarannik.ee

Tänavu kevadel Hiiumaale Kärdlale külje alla Eesti seni võimsaima, 1,1 megavattise päikeseelektrijaama rajanud AS Footonvolt saatis novembri hakul Kohtla vallavalitsusele kirja, uurimaks võimalusi rajada Järve külasse Keskuse kinnistule päikeseelektrijaam planeeritava liitumisvõimsusega 0,9 megavatti.

Maa kompimine

Footonvoldi juhatuse liige Marek-Andres Kauts ütles, et see teema on praegu veel väga toores: "Enne kui sellest üldse midagi rääkida, peame saama tagasisidet nii vallalt kui võrguettevõttelt. Praegu on tegemist alles eeluuringuga ja me vaatame paljusid kohti. Ükski teine uuritavatest kohtadest ei asu Ida-Virumaal."

Kohtla abivallavanem Hillar Raag ütles samuti, et praegu on veel vara seda teemat kommenteerida. Küll aga väljastas vallavalitsus tänavu mais projekteerimistingimused OÜ-le Hõbeoja, kes kavandab päikeseelektrijaama Peeri külasse.

OÜ Hõbeoja esindajaga telefonitsi suhelda ei õnnestunud, ent projekteerimistingimuste järgi rajatakse Järve Tootjate OÜ omandis olevatele Vissi ja Mullika kinnistule aiaga piiratud, vaiadele toetuv päikesepaneelidest elektrenergiajaam, mille tootmismaht on kuni 2 MW.

Suured plaanid ka Eesti Energial

Päikeseenergiasse kavatseb lähiaastatel üha rohkem

HANDO SUTTER

Elektritootmise viimane päikeseenergiaajaamade näol tarbija juurde on üks Eesti Energia strateegilisi arengusuundi.

panustada ka praegu peamiselt põlevkivist elektrit tootev Eesti Energia.

Eesti Energia juhatuse esimees Hando Sutter rääkis eelmisel nädalal ettevõtte kolmanda kvartali tulemuste tutvustamisel, et elektritootmise viimine päikeseenergiaajaamade näol tarbija juurde on üks Eesti Energia strateegilisi arengusuundi.

Tänavu augustis sõlmis Eesti Energia esimese päikeseelektrijaama rajamise lepingu Estonia piimafarmiga Järvamaal. "Farmi katusele peaks tulema 644 päikesepaneeli, mis hakkavad tootma elektrit kohapeal ja kavadavad märkimisväärse osa farmi elektritarbimisest," ütles Sutter, lisades, et see on ettevõtte esimene suurem pilotprojekt, kuid ettevalmistamisel on veel mitmeid lepinguid. Estonia piimafarmi rajatava päikesejaama installleeritud võimsus on 174 kW.

Eesti Energia pressiesindaja Kaarel Kuusk täpsustas eile, et päikeseenergia tootmisest ja müügist on räägitud ka mitme Ida-Virumaal tegutseva ettevõttega. "Prae-

Paar aastat tagasi võeti päikeseenergia kasutusele Toila spaahotellis, suuremaid energiaajaamu Ida-Virumaal seni veel ei ole.

ARHIIV/PEETER LILLEVÄLI

gu veel ühtegi lepingut me Ida-Virumaal sõlminud pole," tõdes ta, selgitades, et Ida-Virumaal on palju tööstusettevõtteid, kes on liitunud elektrivõrguga keskpinnel, sellisel juhul on päikeseelektri tasuvusaeg oluliselt pikem kui madalpingel liitunud ettevõtetel.

Eesti Energia strateegiline eesmärk on toota 2021. aastaks 40 protsenti elektrist taastuvatest ja alternatiivsetest allikatest. Selleks on tuu-

leenergia ja biokütuste kasutamise kõrval kavas lähiajal ehitada päikeseenergia tootmisajaamu.

Ida-Virumaal on üks seniseid suuremaid päikeseenergia kasutajaid Toila sanatoorium. Sealsete ujula katusel on 120 päikesepaneeli ja 9 korruselise peahoone seintel veel 240 paneeli, mis muudavad pimedal ajal värvi ja on ühtlasi fassaadielementideks. Sanatooriumi päikesepaneelide koguvõimsus on 85 kW.

Peaaegu kõik Kohtla-Järve mänguväljakud on mängukõlbmatud

Algus 1. lk

Paraku ei saanud Kohtla-Järve linnavalitsuse plaan avada see mängulinnak tänavu detsembris teoks, sest kõik konkursile laekunud hinnapakumised ületasid oluliselt eelarves ehituseks ettenähtud summat.

Linnavalitsus arvestas, et linnaku rajamise maksumus ilma käibemaksuta ei ületa 375 000 eurot. Ent kõige tagasihoidlikumates pakkumustes ulatus see üle 600 000 euro. Linnavalitsus kuulutas välja uue hanke ja suurendas eeldatavat maksumust 40 000 euro võrra.

Ent ka teisel katsel ei õnnestunud ehitajat leida. Ka seekord ületasid hinnapakumused suurel määral eeldatavat tööd maksimust. Läbi-

rääkimistel hankes osalejatega püüdis linnavalitsus saavutada vastuvõetavat hinda, kuid see plaan nurjus.

Kohtla-Järve aselinnapea Vitali Borodin tunnistas toona, et endistel tingimustel ja planeeritud hinnaga on ehitajat võimatu leida. "Üks võimalus on asendada osa materjale odavamate analoogidega," ütles ta ja lisas, et enne uue, muudetud tingimustega hanke väljakuulutamist küsitakse projekteerija hinnangut.

Paljud tahavad mänguväljakuid mikrorajoonidesse

Facebookis toimunud arutelu mänguplatside üle olid paljud linlased selle poolt, et need oleksid igas mikrorajoonis.

Üks suur väljak terve linnaosa peale on vähe.

"Neil, kes elavad Põhja mikrorajoonis, on muidugi Olevi tänaval mugav käia, aga Lõuna mikrorajooni elanikel mitte," ütles Põhjarannikule kaheaastase tütre ema Julia Mihhailova. "Igaühel pole autot, et sinna sõita, aga Lõuna mikrorajoonist Olevi tänavale jalgsi minna on keeruline, nagu praegu näiteks ka pargis asuval väljakule. Tahaks mänguplatsi kodule lähemale."

Kohtla-Järve linnavolikogu saadik, korteriühistuste juhtide assotsiatsiooni juhatuse liige Jelena Mutonen arvab, et suuri laste mänguväljakuid on vaja igasse mikrorajooni. "Järve linnaosa koosneb Põhja ja Lõuna

mikrorajoonist ning kesklinnast," ütles ta. "Linn tuleb visuaalselt jagada tsoonideks, arvesse võttes seal elavate inimeste arvu. Ainuüksi Lõuna mikrorajoonis elab 5000 inimest. Ahtme linnaosa tuleb vaadata samal põhimõttel."

Mutonen on nõus nende linlaste arvamusega, kes leiavad, et kui rajatakse ainult üks suur mänguväljak, on vanematel või vanavanematel mudilastega sinna kauge minna, lapsed väsivad ära.

Ta märkis, et kui ehitada üks suur mänguväljak terve linnaosa peale, nõuab see lisakulutusi. Sel juhul peaks seal olema vähemalt biotualett ja tuba, kus vanemad saaksid lapsi toita või vajaduse korral ümber riietada.

LÜHIDALT

VEDAJA PALUB MUUTA LIINIKILOMEETRI HINDA

KOHTLA-JÄRVE. Kohtla-Järve linnas ühistransporditeenust osutav firma ATKO Liinid esitas linnavalitsusele taotluse muuta liinikiilomeetri hinda. Ettevõtte põhjendab seda bussijuhtide palga, samuti tarbijahinna indeksi ja kütuse hinna tõusuga.

Aasta tagasi esitas ettevõtte samasuguse palve, kuid seda ei rahuldatud. Linn selgitas seda sellega, et leping näeb liinikiilomeetri hinna tõstmist ette üksnes erandkorras, vastasel juhul peab määratud tariif kehtima lepingu lõppemiseni. Leping sõlmiti 2013. aastal kaheksaks aastaks.

Kohtla-Järve aselinnapea Dennis Veršinini sõnul antakse seekordsele taotlusele vastus detsembri teises pooles.

ÕPILASED ANNETAVAD PREEMIA PENSIONÄRIDELE

KOHTLA-JÄRVE. Läinud õppeaastal viisid Maleva põhikooli õpilased ühiskonnaõpetuse tundide raames läbi heategevusliku programmi "E-kool eakatele inimestele". Sel sügisel sai projekt kõrge hinnangu haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" edulugude konkursil "Õppimine on põnev!". Saadud väike preemia otustati annetada Ahtme pensionäride päevakeskusele, mille külastajatele õpilased arutitarkust õpetasid. See raha aitab pensionäridel ekskursioonile minna.

PÖÖRDUTI LINNADE LIIDU POOLE

SILLAMÄE. Linn saatis Eesti linnade liitu kirja selle kohta, et Sillamäed pole lülitatud Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutliku arengu programmi.

Linnavolikogu esimees Jelena Koršunova ütles kohalikule telekanalile, et Sillamäe on väärt seda, et ta tunnustataks linnapiirkonnaks ja teda käsitletak võimaliku toetuse saajana. "Sillamäe on piirkonna tõmbekeskus. Eeskätt kasutavad linnas pakutavaid teenuseid endise Vaivara valla elanikud, siin käiakse perearsti juures, huvikoolides ja -ringides. Seetõttu tuleb programmis Sillamäesse suhtuda teiste linnadega võrdsetel tingimustel," ütles Koršunova.

LASTEAD SAI KVALITEEDIAUHIINNA

SILLAMÄE. Keelekümbelprogrammi juhtkomitee otsusega tunnustati Sillamäe lasteaeda Jaaniussike keelekümbelprogrammi kvaliteediauhinnaga "Keelekümbelprogrammi 2017" eestvedamise ja juhtimise valdkonnas. Lasteaed Jaaniussike osaleb keelekümbelprogrammis alates 2010. aastast.

POLITSEI

KORTERIST VIIDI PALJU RÕIVAD

9. novembril teatati, et Jõhvis tungiti Nooruse tänaval asuvasse korterisse ning varastati suur hulk naiste ja meeste riideid ning aksesuaare. Kahju on 3500 eurot.

TÖÖRIISTAVARAS PEETI KINNI

9. novembril teatati, et Kohtla-Järve Ahtme linnaosas Ahtme maanteele asuvas tööstushoonest varastati tööriistu. Politsei pidas kahtlustatavana kinni 42aastase mehe.

KOOLIST KADUS ARVUTI

9. novembril teatati, et Narvas Daumani tänaval asuvas haridusasutusest varastati sülearvuti. Kahju on 374 eurot.

PÕHJARANNIK

Olukord volikogudes on erisugune

Ida-Virumaa suuremate omavalitsuste volikogudes on töö algus olnud intrigeeriv ja tormiline. Kõige kõvemaid pahameelehüüdeid kostub Narvast, kus opositsioon lubab minna kohtusse, kuna keskerakondlik enamus tõrjus ta enamikust komisjonidest välja. Narva saadikuvähemusele sekundeerib Kohtla-Järve opositsioon – siingi eiras Keskerakond neid ega lubanud ühtegi neist ka näiteks revisjonikomisjoni, mis hea poliitilise tava kohaselt peaks olema opositsiooni kontrolli all. Nii Narva kui Kohtla-Järve keskerakondlased põhjendasid opositsiooni ignoreerimist umbes nii: "Aga vaadake, kui inetult nad meist rääkinud on!"

Arvamus, et valimised toovad poliitilise rahu maakonnakeskuse Jõhvi võimukoridoridesse, ei osutunud tõeks. Aastaid vaenujalal olnud Nikolai Ossipenko ja Niina Neglasoni valimisliit suutsid lõpuks kokku leppida lootuses, et see tagab neile võimurahu. Kuid Neglasoni valimisliidus pole selles üksmeelt ning naiivne oleks arvata, et opositsiooni jäänud Keskerakond, Reformierakond ja valimisliit Jõhvi loobuvad püüdest seda asjaolu enda kasuks pöörata.

Lüganusel mängisid neli valimisliitu Keskerakonna opositsiooni ja mõjusa ülekaaluga koalitsioon võiks justkui oma tervise pärast muretu olla. Aga ei tasu unustada, et neli jõudu ühes liidus teeb koalitsiooni siiski haavatavaks. Võimupirukast tahab ju igaüks võimalikult magusat ja suurt tükki saada ning see võib saada tüliõunaks.

Rahulikum olukord on Toilas, Narva-Jõesuus ning Sillamäel, kus võimalolijate ülekaal on nii veenev, et pole põhjust arvata, et seal mingeid suuri raputusi oodata oleks.

Omamoodi huvitava eksperimendi püüab Tauno Võhmar korraldada Alutaguse vallas, kus kõik nimekirjad on justkui sõbralikus koalitsioonis. Aga selleks tuli ka kõigile midagi pakkuda. Tulemuseks on, et viiest endisest vallavanemast neli on uues vallavalitsuses palgalised liikmed, üks sai volikogu esimeheks. Selline katse on Võhmaril juba teine. Esimene toimus Jõhvis ja nurjus.

NÄDAL

+ Narvas toimub väga huvitava kava ja mitmekesiste esinejatega festival IDee-Jazz.

+ Narvas ja Kohtla-Järvel võimul olevad keskerakondlased tõrjuvad head poliitilist tava eirates opositsiooni esindajaid isegi revisjonikomisjonist.

TOIMETUS

Peatoimetaja:

ERIK GAMZEJEV 335 4454

Sekretär:

LEA KIISKÜLA 335 4444

info@pohjarannik.ee

Faks 335 4441

Tegevtoimetaja:

ERIK KALDA 335 4453

Ajakirjanikud

IRINA KIVISELG 335 4448

TEET KORSTEN 335 4465

KÜLLI KRIIS 335 4442

PEETER LILLEVÄLI 335 4464

ILJA SMIRNOV 356 6652

GERLI ROMANOVITŠ 335 4443

SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452

NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond

ÜLLE METSAR 335 4450

RIINA ALLSAAR 335 4445

PILLE PAJUR 335 4457

SILVI KUPINSKAJA 335 4451

Reklaamiküljendaja:

KRISTEL SOOMETS 335 4461

Küljendaja:

ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:

41532 Jõhvi, Rakvere 8,

telefon 335 4450.

E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK

Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseenta. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Tallinn kui vahend riigis liidrikohta hoidmiseks

Keskerakonna juhid on suurema osa Tallinnas valimisvõidu järel astunud sammudest teinud riigikogu valimisi ning erakonna strateegilist vaadet silmas pidades.

"Pumba juures olla tore, ainult hais on hirmus kole." Pisut hilja, aga sain ka mina nüüd oma nalja Aivar Riisalu arvel ära teha. Võib üsna kindel olla, et neid nalju tehakse veel, sest Meie Mehe laulutekstidest leiab igasugust.

Tegelikult aga peaks naljad jätma ja vaatama tõsiselt, kuidas Keskerakond kohalike valimiste järel, eriti Tallinnas, tegutseb. Enam-vähem kõigil teistel erakondadel oleks siit palju õppida.

Esiteks – uus linnapea Taavi Aas. Kevadel oli Keskerakonnal suur Edgar Savisaare nimeline probleem. Ligi 10 aastat Tallinna isevalitsejana juhtinud linnapea oli ametist kõrvaldatud, kohe algas tema korruptsioonisüüdistusi käsitlev kohtuistung ning võis ette arvata, et teised erakonnad võtavad Keskerakonna ja korruptsiooni kindlasti valimistel jõuliselt teemaks. Keskerakond pani linnapeakandidaadiks vastu paljude ootusi halli karva ametniku kuvandiga Taavi Aasa ja see oli õige valik, sest Aas ei seostunud valijatel mitte korruptsiooniga, vaid igapäevaste kommunaalteemadega. Aas rääkis neist meelsasti ja jääb ka pärast valimisi rääkima.

Taavi Aas saab teeremondist, lasteaedadest, lumekoristusest, haljastusest ja nii edasi rääkida juba sellepärast, et suure tõenäosusega saame järgmiseks neljaks aastaks Edgar Savisaare linnapeaks oleku perioodist tugevalt erineva rollide jaotuse linnavõimu sees.

Senise rollijaotuse oli Tallinna linnas teinud Savisaar tema enda jaoks. Savisaar ehk linnapea avas iga viimsegi mänguväljaku, saabus autokollonnis ja kümnepealise saatjaskonna eesotsas, kohtus Tallinnas esinevate kuulsate artistidega, võttis ehitajalt vastu sotsiaal maju ja koolihoo-neid, esines PBKs. On väga tõenäoline, et seda kõike hak-

ANVAR SAMOST, AJAKIRJANIK

Kõigil teistel erakondadel oleks sellest, kuidas Keskerakond pärast kohalikke valimisi tegutseb, palju õppida.

kab nüüd tegema 25 000 hääle toel volikogu esimeheks valitud Mihhail Kõlvart.

Kui senist volikogu esimeest ei teadnud keegi, siis nüüd saab olema hoopis teisiti.

Ei ole kindel, et selline asjade käik on Jüri Ratase ja tema erakonnasiseste liitlaste siiras tahe, aga pikas perspektiivis tuleb kasuks neilegi, kui Kõlvart riigikogu valimistel Tallinnas hea tulemuse teeb. Peaasi, et ei teeks paremat kui Ratase ise Harju- ja Rapla- maal, sest siis satuks erakonna esimehe staatus selge küsimärgi alla.

Riigikogu valimisteks Keskerakonna maine kujundamisega eesti keelt kõnelevatele valijatele on aga Ratase meeskond juba kohalike valimiste päevast alates töö- tanud.

Züleyxa Izmailova abilinnapeaks! Strateegiliselt näib see olevat samm, millel iga- sugune negatiivse tulemuse võimalus Keskerakonna jaoks täielikult puudub. Uus nägu, nooruslik kuvand, kindlustus- poliis Tallinnale ebamugavate keskkonnateemade suhtes: check, check, check.

Kui peaks juhtuma, et roheliste toetus kasvab – väga hea, sest Keskerakonna valijatest ei võta see kedagi ära, küll aga konkurentidelt. Kui rohelised senise "kartellivä-

lise" ja alternatiivse maine kaotavad või osutub värske abilinnapea saamatuks – pole midagi lahti, see on roheliste probleem. Kui aga mõeldakse kõigi võimaluste peale, mis Izmailova persooni promomiseks praeguses Tallinnas avanevad, siis hakkab isegi kahju opositsioonis istuvatest sotsidest ja teistest.

Jah Aivar Riisalu. Ratase teab, et vastukaaluks vene tiivale peab Keskerakond ehitama ka eesti tiiba. Selleks on vaja uusi inimesi, kes tooksid endaga kaasa märke, mis on Keskerakonnas nõrgalt esindatud.

Küsite, mis uus nägu see Riisalu on? Ratase meeskond on varemgi silma torganud selle poolest, et töötab nende inimestega, kes on saada, mitte ei löö ideaalse valiku puudumisel käega. Riisalu on avalikus pildis mitte Meie Mehe laulja, vaid eelkõige tubli eestimeelne mees, kaitseliitlane, otsustleja, self-made-ettevõtja. Kes jälgis valimiskampaaniat Tartus, see teab, et mõtetest, millega meedias nädalaid kestvaid debatte tekitada, tal puudu ei tule.

Ennustan, et nimesid, kes Keskerakonna mainet Tallinnas uuendada aitavad ja kelle leidmist ja äraveenmist Keskerakonna esimees sedavõrd oluliseks peab, et isiklikult kell 21.30 esimene kõne teha, kuuleme lähiajal veel.

KÜSITLUS

MILLISTEST TEENUSTEST VÕI KAUPADEST TE PUUDUST TUNNETE?

Artjom Pelepelin:

Laias laastus on kõik olemas. Minu arvates pole mõtet ehitada siia nii suuri kaubanduskeskusi nagu Tallinnas. Parem oleks teha midagi muud, mis tõstaks elukvaliteeti.

Mait Sepp:

On asju, mille järele tuleb sõita Narva, Rakveresse või veel kuhugi, kuid see pole kõige tähtsam. Kaubanduskeskusi on muidugi vaja, isegi sellest vaatevinklist, et selliste objektide olemasolu tõstab linna mainet ja annab teistele ettevõtjatele tõuke siia tulla.

Anne Jundas:

Kõik vajalik on olemas. Tegelen orienteerumisega ja mõningaid spetsiifilisi asju, mida mul tarvis on, ei saa isegi Tallinna kauplustest osta, kuid võistluste ajal neid tavaliselt pakutakse. Kauplusi meil jätkub.

Oleg Jukov:

Kõike on, jätkuks vaid ostmiseks raha. Võib-olla tahaks Jõhvi normaalset kino. Praegu tuleb sõita Narva. Amadeuses toimuvad seansid harva ja ka infot kinokava kohta on vähe. Vaat kui teave näidatavate filmide kohta SMSi-ga telefoni tuleks...

Kätlin Pihlak:

Kaupa tõesti napib. Näiteks mul on vaja õuevalgustit. Ehituspoes neid müüakse, kuid valik on väga väike. Paljusid asju on piiratud valikus – tuleb sõita Narva või Tallinna, kus sortiment on suurem.

PÄEVA LAUSE

"Digitaalsed identiteedid on olemas ka teiste riikide kodanikel – need lihtsalt suleti ja mitte midagi ei juhtunud. Meie seda endale lubada ei saanud, meie pidime parandama sõitvat autot."

President Kersti Kaljulaid ID-kaartidega tekkinud turvariskist ning selle lahendamiseks.

(Postimees.ee, 10. november)

Laupäev

NÄDALA KUJU – Aleksandr Starodubtsev

Ta püüdis ja lootis viimase võimaluse. Veel kevadsuvel, mil Sillamäe Kalevi jalgpalliklubi rahaasjad oli hapuks läinud kui päikese kätte unustatud seljanka ning mitmed asjatult palgaraha oodanud põhimängijad kaabuti kergetasid, nimetas klubi president Aleksandr Starodubtsev kõvasti liialdatuks

kuuldusi, et Kalevi päevad on loetud. Ometigi oli sügiseks selge, et pikisilmi oodatud rahalaeva, mis Kalevi võla-merest välja sikutaks, värske mere- tuulte linnas ei randugi. Tagantjärele võib olla palju tarku, kes nimetavad Kalevi vaid paarile suursponsorile toetuvat majandamisstiili üli-

malt riskantseks. Aga millised oluksid paremad valikud? Et vaid 13 000 elanikuga linna jalgpalliklubi suutis kümme hooaega Eesti meistriliigas püsida ja seal kolmel korral medaleidki võita, on niigi omalaadne ime. Sillamäe võimude kinnitusele kogu linna auks ja uhkuseks olnud klubi ka-

dumisega jääb linna, mis vaatamängude rohkusega ei hiilga, suur tühimik. Ka üleriigilises meedias kõlab Sillamäe nimi edaspidi harvemini. Aga ehk jätkub Starodubtsevil energiat ja õnne tõusta põhjast veel kord ja kolme aasta pärast on tema meeskond suures mängus tagasi.

KRISTOFFER HELLEN: Soovin leida kedagi, kellega teha keelevahetust

Ameeriklasest ajaloolane kutsus Narvat koduks

■ On vahva kokkusattumus, et kohtume Kristoffer Helleniga päeval, kui sajab maha esimene lumi – ta on sündinud Alaskal. "Praegu on Narva minule parim koht maailmas," kinnitab ameeriklane, kes teenib leiba vabakutselise vene-inglise tõlgi ja toimetajana.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Alaskalt pärinevad Kristofferi kõige varasemad mälestused. Ta oli Saastane, kui pere kolis Californiasse, kus ta võõrdus külmast. Seega on kliima üks asi, mida ta Eestis katsumuseks peab.

Ka Kristofferi isa oli Saastane, kui tema elus toimus suur pööre. "Isa on pärit rootsikeelsest Soome perest ja ta tuli oma emaga Ameerikasse. Minu ema on ameeriklanna."

Tõeline maailmakodanik

Soome keel pole kunagi olnud Kristofferi kodune keel – oma isakeelt õppis ta hiljem ise.

"Tulin 16aastaselt Soome vahetusõpilaseks. Tahtsin minna välismaale ja polnud algul kindel, kuhu. Mõitlesin näiteks Islandi ja Venemaa peale. Lõpuks otsustasin, et tahaksin õpida tundma oma juuri ja pärandit, ning valisin Soome."

Maailmakodaniku alge pesitseb Kristofferis juba kooliajast.

"Minu keskkooliaastad olid keerulised ja ma vaatasin pidevalt maailmakaarti, kujutasin ette, kuhu võiks minna."

Mõnevõrra üllatav, et näpp jäi pidama Eestile.

Kristoffer selgitab, et sai aasta tagasi magistrikraadi Venemaa ajaloos Indiana üli-

koolis ja oli teelahkmel, mida teha edasi.

Oma tugevusteks tööturul pidas ta oskust kirjutada head akadeemilist tööd, samuti vene keelt, mida oli viis aastat õppinud ja mis on sellisel tasemel, et saab tõlkida tekste vene keelest inglise keelde.

"Otsustasin, et Tartu võiks mulle pakkuda võimalust töötada vabakutselise toimetaja ja tõlgina."

Eesti juhendaja

Eesti oli Kristofferile tuttav: ta oli siin mitu korda käinud ja tema bakalaureusetöö oli Venemaal elavatest soomeugri hõimudest, kajastades ka Eesti suhteid maridega. Töö juhendaja oli poliitik ja poliitikateadlane Rein Taagepera. Eestisse saabus seadis Kristoffer end esmalt sisse Tartus, aga pärast üürilepingu lõppemist vaatas Eestis laiemalt ringi.

Narva mõte tekkis tänu võimalusele oma vene keelt soojas hoida. Ja kuna Kristofferi teadustööd on keskendunud eri kultuuride lõimumisele, on Narva erialaselt põnev uurimisobjekt.

"Olin käinud Narvas, kui ma veel siia kolimisele ei mõelnud. See oli lihtsalt intrigeeriv – venekeelne linn Euroopa Liidu piiiril –, ja ma olin uudishimulik. Kui hakkasin otsima odavamat elukohta, jäi Narva

sõelale. Siin ma maksan üüri 50 eurot kuus, Tartus mitu korda rohkem. Kuna olen vabakutseline, on säästmine oluline," räägib ta.

Narvas elab Kristoffer alates märtsist. Praegu on tema koduks tüüpiline paneelmaja rongijaama lähedal.

Hajutab kahtlusi

"Ma ei oska öelda, kas Narva on Eesti või Vene linn, ütlesin, et see on nõukogude linn. Samas on Narvas midagi erilist – segu eri kultuuridest – ja kolledžikohvik on vist koht, kus luuakse enamik kontakte *[intervjuu toimub TÜ Narva kolledži kohvikus Muna – toim.]*"

Kristoffer ütleb, et talle meeldib kohvikutes lugemas käia ja pärast Tartut on Muna enam-vähem ainus, mis kohviku mõõdu välja annab. Tartu on tema sõnul ka hulga nooruslikum.

"Aga Narvas on venekeelne keskkond, mis asub Euroopa Liidus, ja see on praegu minu lemmik koht maailmas," kinnitab ta.

Eestlaste kulnud kerkivad selle jutu peale oi kui kõrgele. Kristoffer kirjutas sellest tabavalt ajakirjas Estonian World: "Eestlased on üllatunud, kui leiavad mõne pärnaka, kes elab Narvas. Seega võite ette kujutada, millise üllatuse ja kahtluse seguga tervitatakse kedagi, kes on tulnud siia elama Ameerikast."

Kristoffer loodab, et nii tema enda kirjatükk kui Põhjaranniku lugu murravad jää ja hajutavad kahtlused, miks ta Narvas on ja mida ta siin teeb.

"Eestlased sarnanevad soomlastega, sa oled kas sees või väljas. Toon näite: kuigi ma oskan soome keelt, minnakse minuga suheldes üle inglise keelele. Mind see ärritab, sest sellega nad justkui ütlevad: sa pole üks meie seast, sa oled autsaider. Kuigi minu juured on Soomes. Nad püüavad küll olla viisakad, aga annavad märku, et ma olen teistsugune."

Venelased seevastu käituvad Kristofferi sõnul vastupididi.

"Isegi kui ma räägin halba vene keelt ja olen teistsugune, ei lülita nad mind välja. Impeeriumid tahavad inimesi omaks võtta, nad tahavad, et eestlased oleksid ka nende kultuuriruumis. Nad on kaasavad, vahel ka agressiivselt, et ainus õige olemiseviis on olla nagu meie. Eestlased püüavad seda jälle tõrjuda."

Kristoffer kinnitab, et sellised hoiakud on mõistetavad, aga keegi ei taha olla autsaider. Nii ka tema.

Narvas kodunenud ameeriklane on avatud kohalikega suhtlemisele ja tööpakkumistele, sest praegu on enamik tema kliente Soomest, kus tal tekkis palju kontakte tänu maride uurimistööle.

"Hiljuti sain Narvas koduõpetaja töö – aitan ühel abiturientil valmistuda inglise keele testiks. See on tegelikult päris raske, sest inglise keel on küll mu emakeel, aga hoopis teine asi on seda õpetada."

Kristofferile on pakutud õpetajatööd Venemaal.

"Olin suvel Jekaterinburgis ja seal õeldi, et inglise keele õpetajatest on suur puu-

Kristoffer Hellen tunnistab, et Narvas on paranenud nii tema vene keele kui ka – üllatus-üllatus – eesti keele oskus.

MATTI KÄMÄRÄ

dus. Pigem jäaksin siiski Eestisse. Kuigi olen kraadi kätte saanud, töötan ikka oma uurimistöö kallal ja püüan seda paremaks teha, et see artiklina avaldataks. Vabakutselise-na jääb selleks aega."

Bastion käivitas huvi

Kristoffer püüab jätkuvalt arendada ka oma vene keele oskust ja plaanib talvel leida rohkem mahti vene keeles lugemiseks.

Üllatus-üllatus, aga Narvas on paranenud ka tema eesti keele oskus. Seda küll mitte eestlastega suheldes, vaid eestikeelset kirjandust lugedes. "Minu passiivne eesti keel on üsna hea: rääkida on raske, aga kuulates saan päris paljust aru."

Eestikeelsed allikad on olnud abiks Narva ajalugu uurides.

Kristoffer ütleb, et tema esimene üürikorter asus Gloria bastioni lähedal ning see käivitas ajaloolase kujutlusvõime ja huvi Vana-Narva vastu. "Mida rohkem ma avastasin Narvat, seda rohkem tahtsin teada. Sellest sai minu hobi."

Bastionide ja kindluse järel on praegu huviväljas kunagine tööstushoone Kreenholm, kus Kristoffer on ekskursioonil käinud ja mille kohta ta raamatukogus infot juurde ammutab.

Millest ameeriklane Narvas puudust tunneb?

Rohkemast suhtlusest kohalikega, et paremini kogukonda sulanduda. Näiteks sooviks ta leida kedagi, kellega teha keelevahetust. Kedagi, kes tahaks õppida inglise keelt ja kellega suheldes saaks Kristoffer lihvida oma vene keele oskust.

Info: AS Gadox,
Türi 10c, Tallinn, tel 650 1322,
info@gadox.ee, www.gadox.ee

Gadoxi kauplused asuvad Tallinnas, Tartus, Kohtla-Järvel, Narvas. Jaemüügis on ortopeedilised jalanõud, tallatoed, valmisortoosid, ravisukatoed, käimisabivahendid jpm. Valmistame: tugiortoosid, tugiaparaate (vajalik röntgenülesvõtte), korsette, müoelektrilisi käeproteese, käe-, sääre- ja reieproteese.

Proteesimeister

Vassili Sokolov (5560 8055)

eelneval kokkuleppel võtab vastu

15. novembril

kella 10-11 KIVIÖLI POLIKLIINIKUS

(Keskpuiestee 36, kab nr 7),

kella 12.30-14 JÕHVIS (Nooruse 3, 1. korrus, kab 102),

kella 14.30-15 KOHTLA-JÄRVEL

(Ravi 10, kab A1038, 1. korrus, endine statsionaar).

Kaasa võtta: abivahendi kaart, arsti saatekiri, pensionitunnistus, invaliidsustunnistus.

TOLMUIMEJAD LUX

Hooldus ja remont.
Tolmukotid ja filtrid.

Hinnad soodsad!

Tel 511 3372 (Ralf).

14. novembril kella 11-13
toimub Vahtra Loomakeskuses (Endla tn 4)
Kohtla-Järvel

Eesti-Soome jalatsivabriku
naturaalnahast ja
lambavilla voodriga
talvejalatsite müük.

HEAD HINNAD!

EDUSAMM-POST

LÕPETAB 20. novembril
Venemaa ajakirjade ja ajalehtede
TELLIMUSTE VASTUVÕTU 2018.
aasta esimeseks poolaastaks.

Tellimusi võetakse vastu:

- * tel 337 0455
- * Interneti-leheküljel www.pressa.ee
- * aadressil Sompä t 4, 41533 Jõhvi

KOHALETOOMINE
IGASSE EESTI NURKA!

26 aastat selgemat nägemist!

Klaasid **-26%** Raamid **-26%**

Kontaktläätsed
(1-aalsed, 3 paari) **29.90€**

lens optika

JÕHVI Keskväljak 6, tel 335 6110
KOHTLA-JÄRVE Keskallee 4, tel 334 4058
Pakkumine kehtib raamide ja klaaside koostul kuni 31.12.17

Rahvusliku motiiviga naisteriiete ning
ahhaadist, roosast kvartsist, oonüksist, pärlitest
ehete, keede, võrude

ESITLUSMÜÜK

13.11 lisaku Rahvamajas kella 14-15
14.11 Aseri Rahvamajas kella 12-13
14.11 Jõhvi Keskraamatukogus kella 14-15
14.11 Kurtina Raamatukogus kella 16-17
15.11 Mäetaguse Rahvamajas kella 10-11
15.11 Toila Raamatukogus kella 12-13
15.11 Kiviõli Kunstide Koolis kella 14-15
15.11 Kohtla-Nõmme Rahvamajas kella 16-17

Lisaks bambusest soojad püksid (15 €),
retuusid (12 €) ja sukkpüksid (8 €).

Esitlusmüükide ja
toodete info:
www.ethel.ee

ARMEENIA KÖÖK

SUPID SALATID

ŠAŠLÖKK

PÄEVAROAD

BANKETID

TEL. 334 5463. 513 7731
WWW.TAVERNASHOT.EE

JÕHVI KULTUURI-
JA HUVIKESKUS

**JÕHVI LASTE
ISADEPÄEV**

12. novembril kella 11.30-15.00
Jõhvi Kontserdimajas

11.30 kaitse-, valve- ja päästetehnika näitus (õues).
12.00 laste kontserdid, õpitoad.

- * Sumo, batuut.
- * Online-telestuudio.
- * Virtuaalse reaalsuse prillid, Xbox, robotid.
- * Aardeotsimismäng.
- * Originaalsete lipsude näitus.
- * Pidupäevatorit.

14.10 ILLUSIOONISÕU teatrilt TEINE TAEVAS (Sillamäe).

JEWES keskus kella 12-15
POLITSEI SÜNNIPÄEV
Politseikoerad. Kiirreageerijad. Kriminallistid.
„Stalker“ ja „siil“.

**TULGE
KOOS PEREGA
TÄHISTAMA!**

**KUI KASUTU KODUTEHNIKA
JA LÄBIPÕLENUD LAMBIPIRN
HAKKAVAD KUMMITAMA, SIIS
KUHU NAD VIIA?**

kuhuvii.ee

Õige vastus on lihtne > **kuhuvii.ee**. Siin saad
teada, mida teha nii üleliigsete, aga töökorras
kui ka päris kasutute ja vanade asjadega.
Anname vanadele asjadele uue elu.

VAATA JUBA TÄNA KUHUVIIA.EE

EES-Ringlus

SKO GAISMA

Vanamoisa Joulumaa

13.-16. JA 18.-20.12 PROGRAMMID ETTETELLIMISEL
17.12 JÕULUMAA KOOS JÕULUTURUGA AVATUD 11.00-16.00

JÕULUTURG

JÕULUTALL

**MEISTERDAMISE
KODA**

JÕULUETENDUSED

**JÕULURONG
MUINASJUTUJAAM**

SEPIKODA

**JÕULUVANA
JÕULUKODA**

Intervjuu

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

MATI KUUSVERE: Töö kaitseliidus on minu karjääri kõrghetk

Mees, kes usub Eesti riiki

■ Selle aasta augustist kaitseliidu Alutaguse malevat juhtima tulnud major Mati Kuusvere tunnistab, et tal pole olnud paremat kogemust kui töötada vabatahtlikega, kes kaitseliitu kuuluvad ning on valmis oma riiki uskuma ja selle eest seisma.

GERLI ROMANOVITŠ
gerli@pohjarannik.ee

Te olete Alutaguse maleva pealikuna ametis olnud viimased kolm kuud. Mida te maleva kohta õppinud olete?

Iga malev on natuke erisugune. Alutaguse maleva teevad eriliseks inimesed, kes siin elavad, ning selle asukoht nii Euroopa Liidu kui NATO piiri ääres.

Alutaguse malev ja Ida-Virumaa on mitmekelne, mitmekihiline ja mitmekultuuriline. Mul on võrdlus olemas Tartust ja Jõgevast. See on eriline. Eelkõige inimeste ja asukoha poolest.

Kas need inimesed on teid üllatanud positiivselt või negatiivselt?

Mida rohkem on inimesi, seda rohkem on mõlemat poolt. Aga pigem ikka positiivselt.

Maleva pealikuna tuleb vene keelt kasutada – kas te oskate seda?

Vahel tuleb tõesti kasutada ja keelt ma oskan. Ma olen aega teeninud Nõukogude armee, aga vene keelt oskasin ka juba enne seda.

Kas see tähendab ka teistsugust juhtimist?

Ei, seda mitte. Juhtimine sõltub alati inimesest, aga kaitseliidus on üle Eesti üks seadus ja kodukord. Muidugi sõltub palju malevast, maleva tömbekeskustest, inimgruppidest ja võimalustest. Näiteks Tartus on väga selgelt välja kujunenud keskus. Jõgeval samas sellist linnapõhist suurt keskust pole. Nagu ka Jõhvis, sest kui Narva on kõrval 60 000 elanikuga linn, siis on selge, et Jõhvi nendele tömbekeskus pole.

Kui rääkida piiriäärsest, siis öelda, et see meid üldse ei puuduta, oleks vale. Ainuüksi võimalus vaadata Narvast teisele poole piiri loob täiesti teistsuguse vaatenurga.

Kas see vaatenurk annab väljaõppele teise sisu ja teistsugused legendid?

Ei, seal erinevust pole. Eesti malevad on koondatud maakaitseringkondadesse, kuhu kuulub neli maakonda, mis annavad laiemat ülevaate nii asukohast kui ka ressursidest. Viru malev on meie ringkonna juhtmalev.

Mis teid Alutagusele tõi? Rotatsioon?

Jah. Tegelikult pidin ma sattuma peastaapi ja juba olingi seal, aga rotatsioon toimub vajaduse kohaselt ja leiati, et ma olen siia parim kandidaat. See ei tähenda, et mul

valikuvõimalust polnud. Aga ma leidsin, et see on huvitav väljakutse.

Mis selle huvitavaks teeb?

Maakond ise on huvitav ja vaheldusrikas. Just see rikkuse rohkus, kultuuriline ja keeleline, on põnev. Jõgeva inimesena olen paar korda elus Narvas käinud, aga Ida-Virumaal pole eriti palju aega veetnud.

Maleva pealikul on alati ka rohkem väljakutseid kui staabiohvitseril.

Kas teil oli Ida-Virumaale tulles eelarvamusi?

Ei, kindlasti mitte. Kuna ma olen olnud sama maakaitseringkonna maleva pealik, siis on meil Alutagusega olnud päris hea koostöö ja see malev polnud mulle võõras. Minu meelest on siin väga lahedad inimesed. Nii need, kes kuuvad malevasse, kui ka need, kellega ma olen suhelnud ja kes teevad meiega koostööd.

Ma sattusin siia muidugi huvitaval ajal, keset haldusreformi, kui muutuvad ka Ida-Virumaa piirid. See seab malevale jälle oma väljakutsed. Meie territoorium muutub ja me peame välja mõtlema, kuidas edasi minna ja millised on paremad lahendused.

Ei muutu ju üks maakonna piirid, vaid ka omavalitsuste omad. See tähendab, et me peame välja mõtlema, kuidas meie kirjeldame oma territoriaalseid üksusi ja ülesandeid.

Kas see tähendab, et ehkki Aserist on saanud Lääne-Virumaa osa, võivad Aseri ja Kalvi rühma kaitseliitlased jäädagi Alutaguse maleva liikmeteks?

Kui nad tahavad. Kaitseliit on üks suur organisatsioon ja piirid seame me ise. Arutame malevkonna juhatustega ja pealikega, et aru saada, kas jätkata seniste piiridega või liikuda edasi.

Kas teil on selles isiklik seisukoht?

Vaatame, mida vabatahtlikud ütlevad. Minu arvates ei mõju liiga palju muutusi ja reforme kunagi väga hästi. Aga vahel on vaja neid teha, muidu ei saa.

Millised võiksid olla teie viie aasta suurimad väljakutsed Alutaguse maleva pealikuna?

Ma ei tea, mitu aastat mulle siin olla antakse.

Kindlasti on kõige suurem väljakutse viia tasakaalu sõjaline ettevalmistus ja muu tegevus.

Sõjauksuste väljaõpe on

Major Mati Kuusvere tõdeb, et eestlastel peaks olema rohkem usku oma riiki. "Taanlased on veendunud, et Taani riik on iga-vene. Tegelikult ütleb seda ka Eesti põhiseadus." MATTI KÄMÄRÄ

üks kaitseliidu ülesanne, aga me peame tegelema ka elanikkonnaga ning neid ohuks ette valmistama. Oluline on, et üks ülesanne ei sööks teisi ära.

Kui me praegu räägime haldusreformist, siis märksõna on kahtlemata ka koostöö. Uute haldusüksustega koostöö alustamine või taaskäivitamine. Kindlasti puudutab see koostöö sportimisvõimalusi ning noorsootööd.

Maakonnast on praegu kadumas maavanem. Kui enne oli üks kaitseliidu üheks suuremaks partneriks maavanem, siis uue haldusjaotusega see kaob ning meie partneriteks saavad senisest rohkem omavalitsused.

Aga muud ülesanded on lahiti kirjutatud kaitsväe arengukavas ja seal tuleb jälgida maleva osa.

Nimetasite tööd noortega. Kuidas te suudate nende tähelepanu eest nutiseadmetega võistleda?

Noortetöö peab olema sihi-

kindel ja põnev ning noori ei tohi alt vedada.

Kas te ise sattusite kaitseliitu samuti selle pärast, et see oli põnev?

Jah. Ma olin kaitsväes ja kaitseliit, kus mul oli palju tutvavaid, tuli kõrvalhuvina. Alguses olin seal vabatahtlikuna, hiljem ohvitserina ja nüüd olen siin olnud juba 15 aastat.

Kas kaitseliit on selle 15 aastaga palju muutunud?

Kaitseliit on oluliselt muutunud. Eriti viimastel aastatel, sest koos ülesannetega on tulnud meile ka varustus.

Kaitseliidus on olnud kaks varustusaega. Esimene siis, kui me saime abi Rootsilt, ning teine, kui tuli uus riigikaitse arengukava, millega eraldati meile samasugune varustus nagu kaitsväele.

Loomulikult on muutunud ka kogu organisatsiooni kultuur. Kõik areneb. Vaadake või maleva staape ja mõelge, millised need olid 20 aastat tagasi.

CV

- * Sündinud 20. juulil 1970.
- * Läbinud ajateenistuse NSVLi armees.
- * Lõpetanud Balti kaitsekolledži ja kaitsväe ühendatud õppeasutuse kõrgema sõjakooli keskastme kursuse.
- * Täiendanud ennast nii Eestis kui välismaal, sealhulgas Kanadas, Soomes ja Rootsis.
- * Eesti kaitsväes alates 1992. aastast. Suurema osa ajast olnud õhutõrjediivisjonis.
- * Osalenud välismissioonidel Kosovos, Liibanonis ja Iisraelis.
- * Kaitseliidus alates 2002. aastast. Töötanud nii Tartu kui ka Jõgeva malevas.
- * Alates 1. augustist Alutaguse maleva pealik.
- * Autasud: kaitseliidu III klassi Valgerist, kaitsväe teeneterist, kaitseliidu III klassi teenetemedal, mälestusmedal "10 aastat taastatud kaitsväge", rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides osalenu medal, URO missioonimedal, NATO missioonimedal, päästeameti medal, Jõgevamaa Hõberist.

Nii riik kui inimesed on hakanud kaitseliitu tõsiselt võtma?

Me oleme üle saanud 1990. aastate alguse tupikseisust, kus organisatsiooni liikmete arv plahvatuslikult ja kontrollimatult kasvas. Aga üllatav on see, et kaitseliitu teatakse siiski vähe.

Ma loodan, et eestlased hakkavad oma riiki rohkem uskuma. Minule tuli selles äratust taanlastelt, kui ma nende pataljoni koosseisus Kosovos olin. Taanlastel on kindel arusaam, et Taani riik on igave. Seda saab vallutada ja alistada, aga see ei muutu kunagi olematuks. Eestlaste usk oma riiki on nõrgem, ehkki ka meie põhiseadus ütleb sama: Eesti riik on ja jääb.

Endale tuleb selgeks teha ka oma kohustused ja õigused. Riigi kodanikuna on sul kohustus osaleda riigikaitstes ning sul on õigus riiki kaitseda kõigi saadaolevate vahenditega omaalgatuslikult siis, kui toimub vägivaldne riigipööre.

Kaitseliidu liikmete arvu suurendamine ei ole eesmärk omaette.

Oma ülesannete paremaks täitmiseks peaks meid rohkem olema. Ma olen alati olnud veendumusel, et kaks pead on targem kui üks pea. Aga kasvamine ise pole eesmärk. Eesmärk on ülesannete täitmine, mida ei saa teha väikese ressursiga. Meie peamine ressurss on inimesed ja meie eesmärk on neid paremini rakendada.

Kui palju praegu kontrollitakse inimeste tausta või nende meelsust?

Kas meelsust saab kontrollida? Samas on kaitseliidus oma väärtused ja organisatsiooni liikmed peaksid neid jagama. Raske on ajada asju nendega, kes arvavad, et Krimmi okupeerimine Venemaa poolt oli õige.

Inimeste organisatsiooni võtmise üle otsustavad kohapeal malevkondade juhatuse liikmed, kes inimesi tunnevad. Loomulikult saame nende varasemat tegevust ja kriminaalset tausta täpselt kontrollida.

Kui kaugel on Alutaguse maleva staabihoone renoveerimine, mis omal ajal etappideks jagati? Vahepeal on vahendid suunatud hoopis Narva malevkonna hoonesse.

Investeeringute puhul ei ole õige vaadata ainult malevat, vaid Eestit üldiselt. Kui eesmärk on tagada kõigile malevatele ühesugune areng, siis Alutaguse on sellest vaatevinklist juba praegu väga heas seisus. Näiteks võrreldes Järva või Rapla malevaga.

Kõik elementaarsed asjad on meil korras. Just ehitatakse uut transpordivahendite hoiuplatsi.

Nii et neljanda korruse lasketiiru valmimistähtjast veel rääkida ei saa?

Selle tiiru ehitamine sõltub koostööst. Ootan, et politsei- ja piirivalveamet, aga ka vanglaamet, kes sellest lisaks meile huvitatud on, tuleksid selle rajamisega kaasa. Meile on see tiir pigem laskespordiga tegelemiseks. Oma sõjalisi laskeharrutusi teeme me väljas.

Mis toob meid kohe Aidu lasketiiru juurde. Kui kaugel on selle ehitamine?

Aidu tiiru ehitamise ettevalmistustööd käivad ja meil on tahe see tiir valmis saada. Mitte et meil laskmisvõimalustest Ida-Virumaal puudus oleks, kuid seal piirkonnas on inimesi, kes seda varem kasutasid ning on sellest huvitatud.

Aga lasta Alutaguse malevas osatakse. Sellel aastal võitsime kaitseliidu laskevõistlustel esikoha.

Teie teenistuskäik on olnud kirju. Olete palju teinud ja näinud. Mis on karjääri jooksul kõige põnevam olnud?

Kõige põnevam teenistus ongi olnud kaitseliidus. Iga päev siin on uus väljakutse. Kõige parem, mis üldse olla saab, on töö inimestega. Vabatahtlikega.

Ma olen saanud oma karjääri ise mõjutada ja teha valikuid, mida olen soovunud: käinud Taani üksustega Kosovos, aga ka Liibanonis ja Iisraelis. See on teistmoodi väljakutse.

Aga kindlasti arvan, et minu karjääri tipp hetk on olnud töö kaitseliidus.

Seitse tundi päevas ekraani ees – mida see silmadele teeb?

Valdav osa meie ajju jõudvast infost on visuaalne. Seega on raske üle hinnata silmade rolli igapäevases (töö)elus. Silmade hoidmiseks tuleb aga monitoride ja ekraanide valutatud maailmas üha teadlikumalt käituda.

Millward Browni ülemaa-ilmse uuringu (2014) alusel vaatab keskmine inimene päevas 113 minutit telerit, kasutab 108 minutit arvutit ning kulutab 147 minutit nutitelefonile ja 50 tahvelarvutile, kirjutab Tööelu portaali. Kokku möödub ekraanide ees seega 418 minutit ehk peaaegu seitse tundi. See on silmadele suur koormus.

Silmad väsivad ja kuivavad

Nõmme silmakeskuse arsti Aili Neieri sõnul arvuti ise tingimata nägemist ei kahjusta, küll teeb seda oma nägemisaparaadi ülekoormamine. Aktiivne ekraani kasutamine põhjustab silmade väsimist ja kuivust.

"Silmades tekivad kipitustunne, punetus, pisaravool, võib tekkida ka peavalu ja hägune nägemine. Häired silmade ehituses, näiteks lühija kaugnägevus, kiirendavad väsimuse teket ning süvendavad seda veelgi," selgitas Neier.

Ekraanile keskendumise korral väheneb silma pilgutamiste arv kuni viis korda. Selle tagajärjel õheneb silma kattev pisarakile ja silma pinnale tekivad kuivad kohad, mis põhjustavadki vaevusi.

Suuremate probleemide ennetamiseks tuleks:

- pilgutada tihedamalt silmi. Normaalne pilgutuskordade arv, mis tagab silma pii-

Arvutiga töötaja peaks regulaarselt käima silmi kontrollimas.

PM ONLINE

sava niisutamise, on 22 korda minutis. Iga pilgutusega vabaneb silma pinnale mikroskoopiline kogus pisaravedelikku, mis jaotub tänu laugude liikumisele ühtlaselt üle silma.

- kasutada vajaduse korral niisutavaid silmatilku, nn kunstpisaraid.

- kasutada arvutiga tööl prille, kui silmaarst on need määranud (kontaktläätsed võivad silmadele mõjuda kuivatavalt).

- asetada ekraan silmadest pisut kaugemale, kui on tavaline lugemiskaugus, ja võimaluse korral paigutada ekraan

nii, et selle ülemine serv ei oleks silmadest kõrgemal.

- jälgida, et tööruumi valgustus ei oleks liiga ere ja ekraan oleks peegeldustevaba.

- planeerida töösse puhkepause, ideaalis 15 minutit pausi iga 45 minuti töö järel.

- pause ajal võiks vaadata kaugusesse, see aitab silmalihastel taastada loomuliku asendi ja puhata. Kõige lihtsam on suunata pilk aknast välja.

"Silmadele on kasulikud ka harjutused, näiteks üles-alla ja vasakule-paremale vaatamine ning silmade ringitamine. Kindlasti ei soovita pau-

si ajal lugeda ega nutitelefoni tegutseda," jagas dr Neier soovitusi.

Kui sageli silmi kontrollida?

Arvutiga töötaja võiks silmi kontrollida iga kahe aasta tagant. Dr Neier kirjeldas, et selle alla kuuluvad tavaliselt nägemise kontroll kaugele ja lähedale, silmade optilise ehituse ning silmarõhu mõõtmise ja prillide vajaduse väljaselgitamine. Silmaarst kontrollib ka silmapõhja olukorda. Kaebuste korral võib arsti külastada ka sagedamini. (Postimees.ee)

Põhjus, miks kiirdieetidega eksperimenteerida ei tasu

Jõuluks viis kilo kergemaks või kaks rõivasuurust väiksemaks – tuleb tuttav ette? Lühiajaline dieet võib küll ajutiselt mõne kilo viia, kuid ühel hetkel tulevad need ikkagi tagasi.

Kiirdieedid pole tervisele head, vaid võivad tekitada vitamiinidefitsiidi ja hoopis aeglustada ainevahetust, räägib toitumisinõustaja Rhianon Lambert portaalis Independent. Kiire kaalulangetus pole ka jätkusuutlik, sest peaaegu alati võtavad inimesed lähijal need kilod tagasi.

Kui aga keharasva kaotada pikema aja jooksul ja järjepidevalt tervislikult toitudes, arendad niimoodi oskusi mitmekesiselt süüa ja oma keha kuulata. Kui sellise elustiiliga harjuda, siis kaaluprobleeme enam ei tekigi, sest sööd nii palju, kui vajad, ja organism on selle eest tänulik. Lambert soovitat järk-järgult suurendada puu- ja köögiviljade tarbimist, eelistada lihtsüsivesikuid ning lõpetada töödeldud ja suhkrurikaste toitude söömine.

Eksperdi kinnitusele on tervislik kaalukaotus pool kilo kuni kilo nädalas. Kui teed aga liisaks toitumise korrigeerimisele ka aktiivselt jõutrenni, ei pruugi kaal kukkuda, vaid pigem suureneb ühes lihasmassiga. Rasvamass aga väheneb ikkagi ja keha muutub kaunimaks.

Kiirdieetidega ei pruugi aga kaduda rasvamass, vaid eelkõige esimestel nädalatel võib mitu kilo kaduda "veekaalu" arvelt. See tähendab, et kui inimene lõpetab saiakeste ja valmistoidu söömise, kaob ka puhitus ja organism hakkab puhastuma. Samas kuna kiirdieet näeb enamasti ette näljutamist

TOITUMISNÕUSTAJA SOOVIKUD TERVISLIKUS KAALULANGETUSEKS

- Esmalt jäta menüüst välja töödeldud toidud ja valmistoidud (poest ostetud vormiroad ja salatid, friikartulid, burgerid, saiakesed jm).
- Söö tasakaalustatult: meenüüs olgu palju vitamiinirikaid köögi- ja puuvilju, valguallikaid ja rasvade omandamiseks pähkleid-seemneid-kala, mis hoiavad kõhu täis.
- Ära unusta puhkamist, sest ka täisväärtuslik uni aitab kaalulangusele pisut kaasa.
- Tee mitmekülgset trenni. Esmalt tuleks alustada jalutamisest. Kui suudad iga päev juba mitmeid kilomeetreid jala läbida, on aeg ette võtta intensiivsem trenn. Keha vormivad ja rasvamassi kaotavad pigem lihastreeningud.

ja keha palju energiat ei saa, hakkab ta kasutama organismis olevaid glükogeenivarusid energia tootmiseks.

Seepärast tuleb ühel hetkel ka kaotatud kaal tagasi, sest kehas pole piisavalt energiaravusid, teda on näljutatud ning saabub mürdumispunkt, mil söögiisu enam taltsutada pole võimalik.

Lambert hoiatab ka, et kui päevast kaloraazi drastiliselt vähendada, tähendab see üldjuhul vitamiinide ja mineraalainete nappusesse jäämist, kuna nii vähese toiduga neid omastada pole võimalik. Näiteks D-vitamiini, kaltsiumi ja fosfori puudust seostatakse nõrgemate luudega, rauavagust aga aneemiaga. (Postimees.ee)

Kuulutusi ja reklaame ajalehte Põhjarannik võetakse vastu Jõhvis Rakvere tn 8 asuvas vastuvõtupunktiis.

PÕHJARANNIK

TEATED

Komisjonikauplus HEA VÕTAB MÜÜKI olme- ja antikvaarseid esemeid. Kauba vastuvõtt kella 10-17. Jõhvi kaubakeskus (Keskväljak 6, 0-korrus). Tel 337 1488.

KINNISVARA

müük

2toaline korter (II korrus, 46,9 m², rõdu) Kohtla-Järvel Põhja rajoonis. Otse omanikult! Tel 502 1471.

Kinnisvarabüroo AUS VARA – kõik kinnisvaratehingud. www.aus-vara.ee. Tel 5816 6776.

MÜÜA osaliselt möbleeritud 2toaline korter (3korruselise maja 3. korrus) Mäetagusel. Vajab sanitaarremonti. Tel 5559 9826.

Müüa kiiresti ja soodsa hinnaga 1toaline korter (aknad vahetatud) Jõhvis. Tel 5662 8648 õhtuti.

KÜ Outokumpu 19 müüb 3toalist korterit (56,4 m², 2. korrus). Tel 528 5260.

EHITUS

müük

SOODSATE HINDADEGA SAE- ja HÖÖVELMATERJAL. Tel 5665 2952.

OST

OÜ Estest PR OSTAB metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostan kuld- ja hõberahasid, lauahõbedat. Tel 506 4023.

TÖÖ

pakun tööd

VÕTAME TÖÖLE CE-kategooria AUTOJUHI, töökoht Jõhvis. Tel 526 4222; peeter@mettro.ee.

VÕTAME TÖÖLE TRAKTORISTI, JCB 4CX, töökoht Jõhvis. Tel 526 4222; peeter@mettro.ee.

Savala Masinaühistu pakub tööd vasikatalitajale Revino farmis Edisel. Tel 525 7034.

MÜÜK

Küttepude müük. Müüa saetud ja lõhutud valge lepp 28 €/m³, must lepp 30 €/m³, kask 35 €/m³. Kohalevedu on tasuta alates 5 m³. Mõõdud tellija soovil. Puud on korrektselt koormasse laotud. Pakkumine on pikaajaline. Tel 5360 7487.

Liiv, killustik, aheraine, muld, sõnnik koos KOHALETOOMISEGA. Teede ja väljakute puiste. Tel 5196 5405.

Lõhutud küttepuid (lepp 28 €/m³, kask 35 €/m³). Tellija mõõdud, kohaletoomine tasuta. Tel 554 7735, 5836 5868

Liiv, killustik, muld, sõnnik KOHALETOOMISEGA (5-15 t). Veoteenused KALLURIGA. Tel 5628 1168.

KÜTTEPUUD (saetud, lõhutud) ja EHITUSLIK SAEMATERJAL. Tel 552 5322.

Saetud, lõhutud KÜTTUPUUD (segapuu 28 €, must lepp 30 €, kask 35 €, metsakuiv 30 € rm). Ehituslik SAEMATERJAL. Kohaletoomisega. Tel 522 3746, www.traiks.ee.

Hobusesõnnik. Kotis 30 l, hind 2 € kott. Asub Mäetagusel. Tel 5893 1077.

TAPAMAJA MÜÜB emise lihakehasid kohaletoomisega. Info tel 5351 7414.

MÜÜA KÜTTEPUID. Tel 522 5974.

LÕHUTUD KÜTTEPUUD. EHITUSLIK SAEMATERJAL. Kohaletoomine. Tel 5663 1360. www.lepa-lind.ee

LÕHUTUD küttepuid. Kuivad kaminapuud võrkudes. Tel 508 7430.

OTSE TOOTJALT pakitud puitbrikett, turbabrikett, 6 ja 8 mm pellet, kuivad klotsid pakitult. Kivisüsi (25 kg/kott). Vedu. Tel 506 8501.

Müüa SOODSA HINNAGA SEALIHA. Vajaduse korral tükeldamine. Info tel 5354 3002 või 505 9151.

ALATI MÜÜGIL vähekasutatud külmikud, sügavkülmikud, elektripliidid, pesu- ja nõudepesumasinaid. Garantii. Kohtla-Järve, Kauba 33. Tel 502 4399.

Müüa SUITSUVORSTI ja MAASINKI väikehulgi, kohaletoomisega. Info tel 5196 2628 või 5351 7414.

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.

MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME! Kõige head hinda! Alledem Kohtla-Järve, Kaevuri, 1. Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399. www.alledem.ee

LOOMAD

müük

Lehmmullikas, tumepunane, 1,5aastane, ilusa välimusega. Tel 5565 7359, Tiit.

teated

ANNAN ÄRA kassipoja (2kuune, kâpad ja rinnaesine valged, mustjashall, käib liivakastis). Tel 5831 1148.

TEENUS

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727, 24 h. Hind 1,09 €/min. Ennustuste tellimine ka meilile! www.ennustus.ee

Buss (8, 17, 30, 50 kohta). Firma Ango. Tel 551 5843.

Elektritööd, korvtõstukitööd. Tel 554 4629.

FIRELLI HALJASTUS PAKUB komeheteenust, muru niitmist, lehtede riisumist, sise- ja välkikristust, lumekoristust, puude lõikust, lipu heiskamist, heki pügastmist ning haljasalade hooldust ja korrashoidu. www.firelli.ee, tel 5622 4797.

FEKAALIDE ja HEITVEE ÄRAVEDU, kanalisatsiooni ja vihmavee äravoolustustemide PUHASTAMINE. Tel 509 6205, 5662 4716.

MÖÖBLI ERITELLIMUSED klientide mõtude järgi ja VALMIS-MÖÖBLI MÜÜK. Järveküla tee 9, Kohtla-Järve. Tel 332 4043, 5302 4433.

PUHASTAME katuseid samblast. PAIGALDAME treppe. Tel 5388 8445.

VE VIRU EHTITAJA Tel 5345 4179.

TEEB

ehitus- ja remonditöid.

FEKAALIVEDU

Tel 522 6369

Igasuguste akende remont, soojustamine ja hooldus.

Tihendite vahetus.

Pakettakende ventilatsiooniklappide paigaldus.

Info tel 5569 6939 OÜ AKNAREM.

Autoleht

Lisaks talverehvidele tuleks autol reguleerida tulesid. Kõige tähtsam talvise sõidu puhul on aga hoida pikivahet ja sõita teeolusid arvestades.

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

RUTTA AEGLASELT: *Omal kohal suvel ja kohustuslik talvel*

Talverehv suve ei tee

■ Pärast oktoobrikuist ehmatust on ilmad taas soojemad ning üle nädala pikkused rehvivahetusjätkorrad on päikese käes olematuks sulanud. Pikk kaubanduskeskuse parklas paljastab, et liikluses osaleb terve rehviskaala: tutikatest talverehvidest kulunud suverehvideni.

PEETER LILLEVÄLI
peeterl@pohjarannik.ee

Juriidiliselt on kõik korrektne, kuna suverehve võib kasutada kuni novembrikuu lõpuni. Kas see on kõige mõistlikum lähenemine, on omaette küsimus. Peale rehvide on talvisel autosõidul veel hulgaliselt muid nüansse. Meeles tuleb pidada, et ka parim talverehv ei taga suvist kindlust.

"Kümmekond päeva pärast esimest lund oli tööd meele tult. Seda, et kell kuus õhtul ukse lukku paneks, ei olnud. Ikka kippus uus päev algama, enne kui kõik hädalised said ära teenindatud," ütles Riho Keerme OÜst Mototrading. Siis aga saabus äkiline vaikus. "Kui jälle ilm ka pärast varaseid hommikutunde miinusesse kisub või taevast hakkab valget ollust tulema, algab järgmine kiire aeg," usub ta. Tõepoolest paljud ei kiirusta, kartes uusi naastreheve asfaldil kulutada. Samas pole suverehvil külmas eriti pidamist. Olgu nime poolest naastrehev, on ka sellel olemas lamellid, mis külma ja märja teekattega paremini haakuvad kui suvesuse side jämedad klotsid. "Kui hakkame rangelt võtma, siis talveperioodil on enamasti vähemalt suurematel tänavatel ja peamaanteedel asfalt paljas ning naastud seal sõitu turvalisemaks ei tee. Nii et sügisel venitada viimase minuti, kartes, et naastud kuluvad, pole minu arvates küll õige kokkuvõtte koht," rääkis Riho Keerme.

Rehv suve tagasi ei too

Esimese libedaga raporteeriti rohkem kui sajast liiklusõnnetusest, millest enamik olid teelt väljasõidud – õnneks olid inimesed väikesed. Mine tea, kui palju selliseid plekimõlkimisi jäi aga fikseerimata. Kui kaskokindlustust ei ole ning on ainult üks osapool, pole põhjust plekimõlkimisest teada anda. Nagunii tuleb kahjud oma taskust kinni maksta.

Ilma paranemine vähendas avariide hulka, kuid inimvigastuste ja surmade arv hakkas kasvama. "Liiklus on pärast paari rahulikku talvapäeva taas närviliseks muutunud. Teeolud küll paranesid, kuid taastus Eesti liikluse tavaline häda – eri kiirusega liiklejad," ütles sõiduõpetaja Tõnis Mägi. Kes oli väga ettevaatlik, kes aga uskus talverehvide imeomadustesse ja andis gaasi nii,

Talvistel teedel tuleb hoida suuremat pikivahet. Esimese lumega tehtud pilt näitab, et endiselt sõidetakse üksteise sabas, nii et sõidukitevaheline pikivahet on väiksem isegi suvisest seadusega nõutavast 3sekundilisest intervallist.

PEETER LILLEVÄLI

kuidas jõudis vajutada. "Päris valus on seda tõblemist vaadata. Olen näinud selliseid ohtlikke möödasõite, et ihukarvad tõusevad püsti," lisas ta. Kahjuks on kõik katsed näidanud, et talverehv ei tähenda suvisest sõiduolusid. Jääl ja lumes on pidamine kõvasti parem kui suverehvidega, aga külmal ja kuival teekattel, kus tundub, et mingit ohtu ei ole, on pidamine ja seega ka pidurdusmaa suvisest ikkagi pikem. "Eriti suur vahe tuleb sisse naastrehvidega, mille teravikel pole ennast paljal kõvakattel kuskile suruda ja rehvi muster haakub teekattega halvemini. Seetõttu unustage suvine pikivahet, kuna peatumisteed on kõvasti pikem," soovitas Tõnis Mägi.

Turvavarustus on kasutamiseks

"Esimene reegel: kõik autos olijad ämmast kilpkonnani peavad olema turvavööga kinni. Avari korral muutuvad kõik lahtised esemed ja inimesed suurteks pommideks," rõhutas Indrek Puusepp auto-koolist Autosõit. Laupkokkupõrke puhul võib tagaistmel olijat suruda eesolijatele peale rohkem kui 10tonnise jõuga. "Ka väikesed esemed, nagu mobiiltelefon või rahakott, käituvad avari ajal nagu hantlid," märkis ta.

Kindlasti tähendab pime aeg seda, et nirud ja valesti reguleeritud esituled on probleem. Tegu on väga valusa küsimusega, kinnitavad sõiduõpetajad. Uueks tendentsiks on saanud see, et ka pimedas sõidetakse päevatuledega. Juhi mugavuse huvides ning seaduse nõuete kohaselt müüakse juba teist aastakümnet Eestis uusi autosid käivitamisega auto-

maatselt süttivate päevatuledega. Kui päevatuledena kasutatakse lähitulesid, on kõik korras ja lihtsalt kaugtulesid ei saa kasutada, aga paljudel autodel on eraldi päevasõidutuled ning pimedas tuleb need, kui pole sellekohast automaatikat, käsitsi ümber lülitada, mida ei osata ega taibata tihti teha. Mõned autofirmad on seadusest tulenevalt pannud päevatuled ainult auto ninasse ja tagatuled ei põle. "Alles eile sattusin pimedas Narva poole liikudes ühe sellise auto peale. Aga samas teha polnud ka midagi. Kui ma oleksin teada peatada püüdnud, vaevalt ta oleks seda teinud," ütles Tõnis Mägi.

Kaugtuledega sõitmine on tihedalt autostunud Eestis peateedel samuti haruldane. Kui aga liiklus on hõre ja neid saab kasutada, on konfliktid karmemad tulema. Tuled lülitatakse ringi juba kilomeetri pealt ja kui teine juht seda ei tee, hakatakse vilgutama. "Õigesti reguleeritud esituled ei pimesta sellise vahemaa tagant, kui neid nagu hüpnootiseeritud küülik ei põrnitseta," selgitas Tõnis Mägi. "Vaadake teeserva, kus kõige suurema tõenäosusega on mingi oht, nagu loom või helkurita inimene, ja ärge jõllitage vastutuli tulesid."

Liigset riski ei maksa võtta

Otse loomulikult peab pimedal ajal autost välja tulles ennakust helkurit, helkurvesti või taskulambiga nähtavaks tegema. Ja see puudutab kõiki autos olijaid. "Jättes aga teepoolseid seistes lähituled põlema, teete oma turvalisusele karuteene, kuna nende hele valgus segab helkurite märkamist," ütles Tõnis Mägi.

Mida aasta edasi, seda vähem on märgata talvist liikluse hõrenemist. Autosõidu mugavus ja kohatise raskused ühistranspordiga ning rehvide hinna langus on veerand sajast aastast muutunud eesti-maalased suvistest hobijuh-tidest aastaringseteks tulgu-taevast-või-pussnuge-autojuh-tideks. Siiski tasuks vahel tõm-mata pidurit.

"Kui ilmaolud on halvad, tuleks kaaluda äärmiselt põhjalikult, kas autosõit on mõttekas. Võib-olla kannatab oodata, kuni teede hooldajad on sahkade ning soola- ja liivapuisturitega tiiru peale teinud. Võib kasutada ühissõidukeid või äkki võimaldab külmkapi ja köögikapi sisu poeskäigu homsele edasi lükata," rääkis Tõnis Mägi.

"Äärmiselt vale on väita, et auto kaotas juhitavuse. Ikka on süüdlaseks rooli ja istme vaheline tihend ja tema kõrvade vaheline ajutöö," kinnitavad sõiduõpetajad Tõnis Mägi ja Indrek Puusepp. Juht võtab vastu otsuseid ja riske, mis väga tihti igapäevases liikluses ennast ära ei tasu, ohustades nii nende endi kui ka kaasliiklejate elu ja tervist.

Suurem valik autosid:

OÜ Wiru Auto, Rakvere, Kreutzwaldi 7.
Kontakt: Tanel Raudla, tel +372 511 9569,
e-post tanel.raudla@wiruauto.ee,
http://www.wiruauto.ee

issan Qashqai Visia, 01.2008, 2.0 (104 kW), bensiin, manuaal, punane met. Sõitnud 103 985 km.	2.2 (88 kW), kaubik, diisel, manuaal, valge. Sõitnud 96 427 km.
Hind 5990.-	Hind 10 490.-
Mercedes-Benz B 180, 05.2008, 2.0 (80 kW), diisel, automaat, must met. Sõitnud 144 555 km.	Nissan Qashqai Acenta 4x4, 06.2012, 1.6 (96 kW), diisel, manuaal, punane met. Sõitnud 75 655 km.
Hind 7490.-	Hind 10 990.-
Volkswagen Jetta, 04.2012, 1.6 (77 kW), diisel, automaat, valge. Sõitnud 230 600 km.	Nissan Qashqai Acenta, 02.2014, 1.6 (86 kW), bensiin, automaat, hall met. Sõitnud 73 380 km.
Hind 8490.-	Hind 12 490.-
Peugeot Partner, 10.2014, 1.6 (55 kW), diisel, manuaal, hõbedane met. Sõitnud 121 450 km.	Nissan Qashqai+2 Acenta Connect, 09.2012, 2.0 (104 kW), bensiin, automaat, must met. Sõitnud 84 750 km.
Hind 8790.-	Hind 12 990.-
Nissan Juke Visia, 03.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, pruun met. Sõitnud 71 627 km.	Nissan Juke Acenta, 06.2015, 1.2 (85 kW), bensiin, manuaal, valge met. Sõitnud 73 585 km.
Hind 8990.-	Hind 13 490.-
Nissan Qashqai Visia, 08.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, hõbedane met. Sõitnud 112 470 km.	Nissan Qashqai N-Tec, 04.2015, 1.2 (85 kW), manuaal, bensiin, valge met. Sõitnud 73 585 km.
Hind 8990.-	Hind 14 990.-
Hyundai i40, 07.2013, 1.6 (99 kW), bensiin, manuaal, valge. Sõitnud 143 685 km.	Peugeot 308 SW, 03.2015, 1.2 (96 kW), bensiin, automaat, hall met. Sõitnud 9100 km.
Hind 9490.-	Hind 14 990.-
Peugeot 308 Access, 12.2014, 1.2 (60 kW), bensiin, manuaal, hall met. Sõitnud 27 000 km.	Renault Kadjar Intens, 07.2015, 1.2 (96 kW), bensiin, manuaal, pruun met. Sõitnud 18 600 km.
Hind 9490.-	Hind 16 990.-
Peugeot 2008, 03.2014, 1.2 (60 kW), bensiin, manuaal, must met. Sõitnud 63 795 km.	Nissan Pulsar Acenta Connect, 06.2016, 1.2 (85 kW), bensiin, automaat, hall met. Sõitnud 4900 km.
Hind 9990.-	Hind 17 490.-
Nissan Qashqai Visia, 08.2012, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, lilla met. Sõitnud 48 700 km.	Peugeot 508, 2017, 1.6 (121 kW), bensiin, automaat, must met. Sõitnud 4 km.
Hind 10 190.-	Hind 20 990.-
Nissan Qashqai Visia, 01.2013, 1.6 (86 kW), bensiin, manuaal, lilla met. Sõitnud 80 210 km.	Nissan Navara Tekna Double Cab, 03.2016, 2.3 (140 kW), diisel, automaat, pruun met. Sõitnud 8675 km.
Hind 10490.-	Hind 38 600.-
Peugeot Boxer, 05.2011,	

13 KÜSIMUST

Zinaida Klõga: "Sain juhiloa ja ütlesin, et ei istu enam ilmaski autorooli"

■ Autot "päriselt" juhtima hakkas Valgevene kultuuriseltsi Bez esimees Zinaida Klõga juba küpses eas, kuid kinnitab nüüd, et ei kujuta oma elu ilma väikese mugava Honda ta ettegi, sest ühes sellega omandas ta vabaduse ja sõltumatuse.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Mis autoga sõidate?
Sõidan Honda Jazziga ning võin kinnitada, et just see auto sobib mulle suurepäraselt.

**Kui vanalt saite autojuhi-
loa?**

Läksin autojuhtimist õppima 1995. aastal. Tegin eksamid ära ja sain juhiloa, kuid isegi ei mõelnud, et kunagi sõitma hakkan. Paar kuud pärast juhiloa saamist veenis tütar mind Toila teel veidi proovima ja sõitma. Tundsin end väga ebamugavalt ning sõitnud mõned meetrid, jätsin masina seisma, tulin välja ja vandusin, et ei istu enam ilmaski autorooli.

Agas istusite ikka.
Mööda läks 12 aastat. 2007. aastal sain 61aastaseks, lapsed tulid kokku ning ütlesid, et pangas on käimas kampaa-

nia, mille raames võib liisida auto ilma esimese sissemakseta. Mina olin algul vastu, kuid nemad käisid peale, et mis see juhiluba niisama vedeleb... Mõtlesin veidi ning otsisin siis instruktori, kellega sõitsin kaheksa korda Kohtla-Järve linnavalitsuse juurest Jõhvi ja veidi mööda linna ka. Kaheksa tundi praktikat pärast 12 aasta pikkust pausi! Selleks ajaks oli poeg Tallinas mulle auto juba välja valinud – helesinise Honda Civicu. Sõitsin sellele järele.

Varahommikul otsustasin lastele pannkooke küpsetada, jahu aga kodus polnud. Pood polnud kaugel, oleks võinud ka jalgsi ära käia, kuid oli varahommik ja teed olid alles tühjad. Mõtlesingi, et käin siis autoga ära. Jõudsin hästi aeglaselt kohale, sain auto tootva vaevu pargitud ja pärast veel suurema vaevaga sealt minema.

Ühesõnaga: selleks ajaks kui kohale jõudsin, oli kogu pere juba paanikas – kuhu ema ühes autoga kadunud on? Selsamal päeval viis tütar mind Maardu sillani ning pidin hakkama sealt ise kodu poole sõitma. Tundsin meeleletu hirmu ja õudu!

Kas see on seni teie teravaim elamus autoroolis?

Ilmselt küll. Kuid põhiline on, et ma hakkasin sõitma. Mul on selle üle väga hea meel: pole vaja kogu aeg kedagi paluda, vaid võid olla vaba ja sõltumatu – see on palju väärt.

Pealekauba olen veendunud, et auto aitab Alzheimerit ennetada, kuna aju on pidevalt tegevuses.

Kas hääletajaid võtate peale?

Vahel võtan, ehkki lähedased riidlevad mind selle pärast. Ühe tudengist noormehe võtsin peale Puru lennuvälja juurest, ta sõitis Tartusse. Aasta hiljem võtsin ühe hääletaja peale Maardu lähedalt. Kui ta autosse istus, siis vaatasin, et tuttav nägu. Temagi tundis mu ära.

Milline on suurim trahvi, mille olete saanud?

Seni pole mul trahve olnud, kuid ilmselt varsti tuleb: laupäeva õhtul naasin Narvast, oli pime, olin väsinud ega pannud tähele, et kiirust ületasin – kiirustkaamera "pilgutas" mulle. Kuid "õnnkirja" pole esialgu veel saanud.

Kuidas olete rahul Eesti liikluskultuuriga?

Ma ei mõle sellest. Roolis olles püüan olla äärmiselt tähelepanelik ning muudkui korutan iseendale: "Zina, ka nemad ei taha, et keegi neile otsa sõidaks." Ma ei ürita teel olles kellelegi midagi tõestada, lihtsalt sõidan.

Milliste autoremondi- ja -hooldustöödega saate ise hakkama?

Ainult tangin ja käin auto-

pesulas. Midagi rohkemat polegi vaja osata, kui sul uus auto on.

Mida kuulate autoroolis?

Raadio 4 ning olen väga kuri, kui keegi selle kanali ümber lülitab. Vahel kuulan ka iseenast: lülitan fonogrammi sisse ning korraldan improviseeritud esinemisproovi.

Milline on teie rekordkiirus?

Üle 120 pole sõitnud. Ma olen seaduskuulekas autojuht, ehkki tunnistin, et mööda tühja ühesuunalist teed sõites on raske hoiduda gaasipedaali vajutamast.

Kui oluline on teile auto puhtus?

Nagu igale teiselegi autojuhile. Pedant ma pole, auto on mulle nagu tööhobune, millega veetakse igasuguseid asju, ka aiasaaki. Kui näen, et on käes aeg autot pesta, siis sõidan pesulasse.

Millised pikemad sõidud on eriti hästi meelde jäänud?

Tallinnast ja Tartust kaugeemale pole sõitnud. Üks kord ületasin riigipiiri – Ivangorodis oli minu kontsert. Midagi eriti põnevat ei meenuki.

Kuidas liikumisvaegust kompenseerite?

Mitte kuidagi. Mulle meeldib sõita ja sõidangi.

Zinaida Klõga kogemus kinnitab: ka pärast 60. eluaastat võib suust kirglik autojuht saada.
PEETER LILLEVÄLI

Tiguan.

Kindlalt teel kõikides oludes.

KAMPAANIAPAKKUMINE!

Hind al 21 810 € Kuumakse al 246 €*

TASUTA KAASA:

- Lisavarustuse pakett
- Lisagarantii
- Talverehvid

Hinnavõit kuni 3819 €

Meie teeme tuleviku teoks.

*Tegemist on Volkswagen Leasinguga, kus liisingteenuse pakkuja on AS Luminor Bank, Liivalaia 45, 10145 Tallinn (krediitiasutuste tegevusluba 01. augustist 2012 nr 4.1-1/54). Krediidi kulukuse esialgne määr on 2,43% aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind käibemaksuga 21 810,00 eurot, sissemakse 10%, jääkväärtus 30% (krediidi summa 23 554,80 eurot), periood 60 kuud, tagasimaksete arv 61, intressimäär 6 kuu Euribor + 2,10% aastas (31.10.2017 oli 6 kuu Euribor -0,276%, lepingus fikseeritud Euribor võib muutuda 6 kuu järel ja negatiivse baasmäära korral kohaldatakse baasmäärana 0%), lepingutasu 190 eurot. Arvutamisel ei ole arvestatud võimalikke vara registreerimiskulusid, riigilõive, hindamisakti tasu ega liiklus- ja kaskokindlustuse aastamakse suurust. Krediidi kogusumma on 23 384,48 eurot ja tagasimaksete summa on 24 939,28 eurot. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena. Liisingu võtmisel tuleb sõlmida ka kasko- ja liikluskindlustus. Tutvu finantsteenuste tingimustega aadressil <https://www.dnb.ee/ettevotja-tingimused/> ning vajadusel konsulteerige asjatundjatega. Saamaks rohkem infot Volkswagen Leasingu pakumise kohta, võtke ühendust Volkswageni edasimüüjatega.

Volkswagen

Møller Auto® Viru

Narva mnt. 143, Jõhvi, tel 680 8200
viru@moller.ee www.mollerauto.ee